

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A háboru milliárdja.

Debreczen, márczius 22.

Katonai részről az esetleges szerb háboru költségeit emberenkint és naponkint tizenkét koronába számítják. Már most tegyük föl, hogy négyszázezer embert állítunk talpra, ugy a háboru minden napja négy millió nyolcszáz ezer koronába kerül. Tegyük a hadjárat tartamát három hónapra, akkor az egész költség négyszázharminchéz millió koronára lesz. Igen valószínű azonban az az eshetőség, hogy a hadjárat befejezése után az ellenséges területen csapatokat kell tartanunk a lakosság pacifikálására. Tegyük fel, hogy százötvenezer ember két hónapig marad még ellenséges területen, akkor a költségek ötszázötven millióra emelkednek. Ehez járulnak még a nyugdíjak, rokkantak és elesettek családjai számára, amit vagy százötven millióba számíthatunk, továbbá a boszniai hadikészlet eddigi fölemelt költségei körülbelül kétszáz millió; ez összevissza kilencszáz millió, minden eshetőségre számítva, egy kerek milliárd. Ha háboru lesz, ennyi pénzünkbe kerül az a diplomáciai és katonai akció, amely októberben az annexióval kezdődött és most szerb hadjárat elé sodort bennünket. Szerbiától alig remélhetjük, hogy e

költségeket, vagy legalább is tetemes részüket hadisarc formájában megtéríti, legfeljebb azt remélhetjük, hogy a költségeket némileg enyhíteni fogja Szerbiában a természetben való, meg nem térített ellátás.

Ehez a milliárdhoz azonban nem számítottuk azt az óriási összeget, amelyet fegyverek és más hadiszerszám hirtelen való pótlására az utóbbi időben elköltöttünk. Ezeknek nagy része ugyan már költségvetésben megszavazott összegek, amelyeket több évre osztott föl, de most, a kényszerítő szükség alatt, egyszerre költöttek el, van azonban igen sok ezek között a költségek között, melyeket más célokra fordítottak, mint mire megszavaztattak és minthogy a hadvezetőség nem szokott lemondani egyszerű föllállított szükségleteiről, bizonyos, hogy ezeket a más célokra költött összegeket a jövő évek delegációi és parlamentjei utóbb pótolni fogják.

Már most az a kérdés: honnan vesszük a pénzt, amit a háborunak kell megemésztenie? Srófolnak egyet az adóprésem és kisajtolnak a szegény embernek utolsó vért is? S ha így sikerül valami nagy nehezen átgázolni a háborun, milyen sors vár ránk azután? Fejlődésünkben, haladásunkban mindenestre három-négy évtizeddel visszaesünk

s megint csak ott kell mindent kezdenünk, ahol negyven évvel ezelőtt tartottunk. Alig erősödött meg egy kissé iparunk és kereskedelmünk, máris tönkremenne, mert hisz n az a kis föllendülés, mi az utóbbi években észrevehető volt, csakis az állam óriási hozzájárulásával történhetett meg. Ha az állam többet nem áldozhat, sőt az eddigi támogatását is meg kell vonnia, akkor úgy járunk, mint a madár, melynek röptében török el a szárnya.

Eddig még nincs háboru, még csak mozgósítás közeledik és máris óriási összegeket emésztett meg a készülődés. Egyes megszavazott összegeknek kiutalványozása elmaradt, aminek oka valószínűleg abban rejlik, hogy ezeket fölhasználták a hadsereg céljaira. Elképzelhető, mennyi megígért és megszavazott összeget kell majd visszatartani és más célokra fordítani akkor, amikor már csakugyan mozgósítanak, vagy pláne, amikor majd egymást gyilkolják a jó szomszédok!

Honnan veszik akkor a pénzt! Le fogják a tisztviselők fizetésének egy részét, vagy elveszik a templomi főszereleket, vagy . . . szóval, miből fedezik a háborus költségeket?

Bizony, bizony, előbb is gondolhatt volna erre a kormány és a rövid-

Tavas volt . . .

Írta: Irisz.

Egy asszony és egy férfi haladnak az erdei úton. Az asszony nem törődik azzal, hogy a nyirkos föld ruháját bepiszkolja, hanem huzza maga után, a férfi a földre néz és olykor-olykor lehajol, hogy letépje a félig elbujt kis ibolyaszálakat, melyeket egyenként nyújt át az asszonynak. Ujjaik mindannyiszor találkoznak, amitől az asszony úgy érzi magát, mintha delejes áram érintené, arca lassanként fölhevül és sokért nem adná, ha a lázas rózsákat arcáról leteörölhetné.

— Nagyságos asszonyom — szólalt meg a férfi — ha szabad tudnom, minek köszönhetem a szerencsét, hogy én magával most itt kóborolhatok?

— Talán nem szívesen teszi? — kérdezte az asszony és oly kérően nézett a férfi szemébe, hogy az összerenzenve, pillanatra lehunyta szemét az igéző tekintetek előtt.

— Mondja asszonyom, mit bolondít engem? Egy fél éve folyton a sarkában vagyok s még azt sem tudtem ellérni, hogy egyszer engedjen a lelkébe pillantani, tulajdonképen mit akar? még csak azt is mindig elkerülte, hogy egyedül beszélhessek Önnel.

— Lássá Donáth, nem érdemelte meg, hogy én most magával ide jöjjelek . . . szemrehányás, mikor nem érdemlem, hát mondja,

nem én hívtam magát? . . . pedig ha az uram tudná . . .

— Ejh mindég az ura, gondoljon már egyszer reám is, hát nem látja mennyire szeretem . . . Csak hogy már egyszer kimondhatom, drágám . . . édesem . . . mindenem . . .

Az asszony nem volt elkészülve a gyors attackára, váratlanul érte a férfi türelmetlen kifakadása. Alapjában nagyon tisztességes asszony volt, de nagyon izgatta az, amit érzett már régen tisztában volt vele, hogy valami láva ég szívében, de soha még gondolatban sem merte szerelemnek elnevezni, mert még szerelmes nem volt Horváthhoz, a kis vidéki fiskálishez férjhez ment . . . mert hát csak férjhez kell menni.

Most, hogy a férfi kimondta, amit már régen érez s oly forrósággal nézett az asszonyra, mint egy tüzes vulkán, kimondhatatlan zsibbadást érzett s toroka a belső forróságtól annyira kiszáradt, hogy alig bírt lélekzetet venni. Folyton a távolba nézett égő szemével s minden küzdés nélkül hagyta, hogy a férfi kezét ajkához vigye, aztán magához ölelje . . .

— Jönnék! rezzent össze az asszony. A férfi hátra fordult s fogait összeszorítva nézett végig az úton. Várakozva álltak egymás mellett. Egyszerre elkiáltja magát az asszony:

— Itt jön a babus! S fölkapva szoknyáját oly szelesen szaladt, hogy majd fel-

lökte a dadát, mikor a melegen felöltözött kis gyermekét kikapta karjából.

Horváthné, mintha lelkét valami nagy nyomás alól akarná fölszabadítani, majdnem sikoltja:

— Drága! drága kis babuskám!

Horváth anélkül, hogy az asszonyra tekintene, mondja:

— Adja nagyságos asszonyom át a dadának Lilikét, mert észre sem fogja venni, hogy elfárad. De Horváthné oly könnyűséggel és táncolva viszi, hogy a könnyezésig nevet rajta, az öreg dada, a jó öreg butordarab, épp úgy tud vigyázni a gyerekre, mint urnőjére.

*

Nyáron egy kirándulás alkalmával, melyet a kis város néhány gentry családja rendezett, Horváthné remekül mulatott, a fiatal emberek csak vele akartak táncolni, a cigány folyton az ő kedvence nótáit huzta s Donáth folyton a szép asszony kegyeit kereste Végre egyedül lehetett a szép asszonnyal néhány percre. Horváthnének igen jó kedve lévén, megkockáztatta Donáth, hogy folytassa, hol legutóbbi tét-á-tétjük alkalmával abbahagyta.

— Asszonyom! miért kerül azóta engem, mióta elárulta magát, hogy viszontszeret.

— Ohó édes barátom, — kacagott Horváthné — arra ne adjon semmit . . . a tavasz volt az oka . . . csak a tavasz . . .

Valódi Borsalino és Amerikai kalapok **LENGYEL SAMUNÁL**
 Piac-u. 43., "Dreher" mellett,

1309/1 1-2 old.
Viepesulobol

látó Aehrenthalnak orrára tehetné volna a szemüveget, hogy nézzen áton az állam kasszájába. Akkor talán nem ment volna ennyire a dolog, zsebünkben maradhattak volna a már eddig kidobott százmilliók s most nem kellene Wekerlének markában tartania az adóprést, mit az ultimátum elküldése után minden bizonyal szoritani fog. S azután: megint csak koldusok leszünk, sőt százszorosa koldusabbak, mint amilyenek most vagyunk.

A pozsony--bécsi villamos.

Csak egy képviselő ellenzi.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén a pozsony--bécsi villamos engedélyezéséről szóló javaslat tárgyalását folytatták. Kmetty Károly sorakoztatta az érveket egymás mellé a germanizáció célját szolgáló vasutal szemben, de a Ház nagy idegességgel hallgatta Kmetty hazafias intencióju beszédét. Ez is az idők jele.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. A mult ülése jegyzőkönyvének hitelesítése után a Ház harmadszori olvasás után is elfogadta az állami kőszénbányászati fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A mai ülésen tovább folytatták Sziklay Ottó indítványának tárgyalását a pozsonyi országhatárszéli villamos vasut engedélyezése tárgyában.

Sziklay Ottó is felszólalt a mai ülésen s a mult ülésen elhangzott azon véleményekre válaszolt, hogy Pozsony germanizálását a villamos kiépítése előfogja segíteni. Igyekeznek rácafolni ezekre és kéri indítványának elfogadását.

Kmetty Károly hosszabb beszédben igyekeznek bebizonyítani, hogy a pozsony--bécsi villamos nem fogja elősegíteni Pozsony magyarosodását s még a piacnak csak ártalmára lesz. Polemizál azokkal, akik azt tartják, hogy a pozsony--bécsi villamos elősegíti Pozsonynak, az immár szépen magyarosodó városnak germanizálását. Annak a magyarazásába kezd, hogy micsoda céljai lehetnek ennek a vasutnak, mert azt mondják, hogy Bécs közlemezésének ez a vasut nagyon hasznos lesz. Nem tartja magát közgazdásznak, még magángazdának sem mondhatja magát (Derültség) így nem tudja megfelele a valóságnak az, amit a pozsonyi gazdaszonyoktól nyert értesülések alapján megtudott (Derültség, halljuk, halljuk.) Közlemezés szempontjából nem kecsget a villamos kiépítése előnyökkel. Köztudomásu dolog ugyanis, hogy Pozsony piaca minden tekintetben gyéren van ellátva élemezési cikkekkel. Még a környékből sem tudja beszerezni azt, amire szüksége van. A mezőgazdasági termelők csöppet sem igyekeznek azon, hogy Pozsony piacát ellássák, hanem sietnek Bécsbe s ott adják el a termékeket. Meg kell tehát akadályozni, hogy Pozsony kiéheztessek. (Felkiáltások: Dehogy! Dehogy!) Attér annak tárgyalására, hogy lesz-e a vasutnak ipari szempontból haszna. Ugy tartja, hogy nem lesz. Pozsony tehetős emberei eddig Bécsbe jártak, s szórakozás közben vásárolták be Bécs belvárosában kisipari szükségleteiket. Ezután a koronázási Gombtérrel majd minden félórán indul a villamos, el lehet tehát képzelni, mi fog bekövetkezni.

Egy hang: Zöldsegeket beszél.

Markos Gyula! Nem zöldség az, ugy lesz az, ahogy mondja.

Elnök: Markos Gyula képviselő urat figyelmeztetem, hogy ne zavarja a szónokot.

A szünet után Kmetty Károly tovább folytatja beszédét. Bebizonyítani igyekeznek, hogy a nagyobb város huzza magához a kisebbet. Fejtegeti azt, hogy a magyar dáma, magyar gavallér a magyar iparterméket nem vásárolja.

Ezután Kmetty folytatta beszédét. Kérte, hogy utasítsák vissza a javaslatot. Az ülése 2 óra után véget ért.

Az ipartestület közgyűlése.

Az 1909. évi költségvetés.

Vasárnap délelött tartotta meg a debreczeni ipartestület rendes évi közgyűlését az ipartestület dísztermében. A közgyűlésen, melyen Dávidházy Kálmán elnökölt, igen szép számban jelentek meg a tagok.

A közgyűlés az elnök szép szavakkal nyitotta meg. Előterjesztést tett, hogy miután a mult évi jelentés a tagok között kiosztatott, az felolvasottnak tekintessék. Elnök azon reményének adott kifejezést, hogy vajha ez az év az ipartestületnek nagyobb működési teret biztosítana, mint a mult esztendő.

A közgyűlést a jelentést elfogadta. Ezután a mult évi zárszámadást, mérleget és számvizsgálói jelentést olvasták fel. A közgyűlés elfogadta a zárszámadásokat s a felmentvényt megadta az érdekelteknek.

Az 1909. évi költségelőirányzat tárgyalása következett ezután. A bevétel 13 352 korona, s 362 korona egyenleggel szemben a kiadás is ugyanilyen összegben vétegetett fel. A költségelőirányzat tárgyalása nem ment simán. Több felszólalás történt ellene. Igy felszólaltak Tóth Kálmán, Nánássy Lajos, Szathmáry Ferenc, Tokaji János.

A felszólalásokra reflektált Dávidházy Kálmán elnök, akinek felvilágosítása után a költségelőirányzatot elfogadták.

Majd rátértek a szakosztályok jelölésére s ezzel a közgyűlés véget ért.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Az új nyugdíj-törvény.

A debreczeni ügyvédi kamara vasárnap délelött 9 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a kamara gyűléstermében Márk Endre elnök elnöklete alatt. A közgyűlés most különösen népies volt, mert a tanácskozásoknak nagy fontosságot kölcsönzött a sok szakszerű újítások behozatala, amelyeknek tárgyalását éppen e közgyűlés tárgysorozatába vették fel.

Mindamellét hosszabb vitát csak az új nyugdíjtörvény életbeléptetésével szükségessé vált ügyrend okozott, amelylyel kapcsolatban több új fontos módosítást kellett a kamara közgyűlésének eszközölnie.

A közgyűlés tárgysorozatának letárgyalása után Kovács József dr. indítványt tett arra vonatkozólag, hogy a közgyűlés táviratilag üdvözölje Günther Antal igazságügy minisztert. Az indítvány elfogadása után az üdvözölő táviratot a következőleg szövegezték meg:

„A debreczeni ügyvédi kamara — e napon tartván első közgyűlését a gyám-és nyugdíjtörvény életbeléptetése óta — Nagyméltóságodat jóakarata és intézményekben is megnyilvánult jóindulatáért

tisztelettel üdvözli Márk Endre elnök, dr. Megyeri Pál titkár.“

A közgyűlés befejeztével Márk Endre kamarai elnök lakomát adott a Royal dísztermében a kamarai tagok tiszteletére.

Béke vagy háboru?

A cár békét akar.

Bienert reméli a békét.

A tegnapi és mai nap eseményei se nem csökkentik a béke reményét, se nem növelik a háboru eshetőségét. A háborus örvöngés Szerbiában egyre tart és semmi remény nincs, hogy a szerbek önmaguktól kijózanodjanak. Az egész Szerbia a háborus párt terrorja alatt áll, ami már oly nagy mértéket öltött, hogy magát Pétert is le akarják taszítani a trónról, ha ellenezni meri a háborut.

Ezzel szemben a monarchia még mindig a várakozás álláspontján van. A választjegyzék átnyújtásával még egyre vár a küügyi hivatal, mert bevárja a béke érdekében közbelpett hatalmak akciójának eredményét. Ez akció sikerrel is kecsgetet, ha Oroszország legújabb békenyilatkozata őszinte, amiben azonban Oroszország eddigi intrikus magatartása miatt erősen kételkedni kell.

A béke útjában ugyanis egyedül Oroszország áll, amely titokban ugratta a kis Szerbiát és Szerbia határtalan merészségének a titka az, hogy Oroszország segítségében bizik. A cár azonban, mint egyik tavoratunk hírül adja, a béke mellett foglalt állást és ha ezt az állásfoglalást az orosz kormány őszintén és nyomatékosan tudtul adja Szerbiának, ugy még remény lehet arra vonatkozólag, hogy a tizenkettedik órában a helyzet tisztázódni fog.

Bizonyos, hogy Magyarországon ezt kívánja mindenki.

Mai és tegnapi hireink itt következnek:

A hatalmak közbelépése.

Bécs, márczius 22. A küügyi helyzetben nem mutatkozik semmiféle változás. A dolgok további fejlődése attól függ, mennyiben sikerül a hatalmaknak megegyezniök és mily hatása lesz a hatalmak eljárásának Belgrádban? Szerbia legutóbbi memoranduma után itélve, a melyet valamennyi hatalommal közölt, kivéve Ausztria-Magyarországot, a kilátások nem javultak. Az idő rövidségére való tekintettel Anglia és Franciaország komolyan törekszenek, hogy eljárásukat minél inkább gyorsítsák. A tárgyalások ezidőszertint folyamatban vannak és a döntés e hét folyamán meg fog történni.

Róma, márczius 22. A Stefani-ügynökségnek jelentik Londonból mai kelettel: A hatalmak között állandóan folyik az eszmezsere abban az irányban, hogy az általuk Belgrádban teendő új lépésnek konkrét alakot adjanak oly célból, hogy Szerbiát rábirják a lesze-

Szinkház után „Angol Királynő“

relésre és az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződési tárgyalások újból való felvételére.

A béke feltételei.

Berlin, március 22. A *Berliner Tageblatt* értesül Bécsből, hogy Ausztria-Magyarország igen súlyos feltételeket szabott Szerbiának. Nem fogad el semmifele közvetett nyilatkozatot. Szerbiának ki kell jelentenie még a hét elején *minden közvetítés nélkül, hogy leszerel, mindennemű területi kárptólásról lemond* és teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a bandák nem fognak csavarogni.

Oroszország mint békeszerző.

Berlin, március 22. A *Berliner Tageblatt* jelenti Pétervárról; Carszkoja Szelóban tegnap Miklós cár elnöklésével minisztertanács volt, amely kimondotta, hogy *minden intézkedést meg kell tenni a háboru elkerülésére.* Izvolszki miniszter hangsúlyozta, hogy háboru kitörése esetén az európai egyensúly megzavartatnék és a hatalmak a körülményeknél fogva könnyen kényszerítve lehetnének az aktív részvételre. Kokovcev pénzügyminiszter kijelentette, hogy Oroszország éppen most kezdte kiheverni hatalmas pénzügyi veszteségeit, háboru esetén azonban az utóbbi évek fáradozásának minden eredménye kárba veszne. Rödinger hadügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a hadsereg az újjáalakulás útján van és *nincs teljesen elkészülve a háborura.* Ugyanígy nyilatkoztak a kabinet többi tagjai. A minisztertanács azután elhatározta, hogy *tudtára adja Szerbiának, hogy több békeszeretetet kell mutatnia.*

Törökország a háboru ellen.

Konstantinápoly, március 21. Az Ikdam kifejti, hogy az Ausztria-Magyarország és Szerbia közti háboru nemcsak az európai egyensúlyt zavarná meg, hanem a szomszédokra is káros volna. E kérdésben a lap állítása szerint *Pallavicini* örgróf nagykövet, a nagyvezér és az ideiglenes külügyminiszter tárgyalásokat folytattak. A Porta, amennyire hatalmában van, azon fog igyekezni, hogy megakadályozza az Ausztria-Magyarország és Szerbia közti háboru. Mértékadó portakörök állítása szerint a külügyi kamarai bizottság valószínűleg ma készíti el az entente-jegyzőkönyvről szóló jelentését és azt szerdán terjeszti a kamara elé megvitatás végett. Az ellenzék nagyobb lesz, mint eddig hitték. Mitrovicából két zászlóalj indult el Ipekbe, ahol az albánok közt nagy az izgatottság Szerbia és Montenegró ellen.

Konstantinápoly, március 22. A helyi lapok jelentik, hogy a skutari-i katonai parancsok minden eshetőségre való tekintettel 50.000 font rendkívüli hitelt kért. A *Jeni Gazette* vezércikke a következő konkluzióra jut: Évszázadok óta tapasztaljuk, hogy a Balkán-konfliktus mindig Törökország kárára ért véget. Vigyázatlanok volnánk, ha optimista nézeteket vallanánk az Ausztria-Magyarország és Szerbia, valamint Montenegró között kitört ellenségességgel szemben. Nem szabad elfelejteni, hogy ennek az ellenségességeknek a kezdő oka a bosnyák

kérdés volt. Vigyáznunk kell tehát, mert ha nem járunk el elég óvatosan, akkor nemcsak a szandzsák elvesztése, hanem egyéb nagyon komoly belpolitikai következményei is lesznek a bonyodásnak.

Konstantinápoly, március 21. A *Jeni Gazette* visszatér a szandzsákra vonatkozó tegnapi fejtegetéseire és azt mondja, egyik bizonyítéka annak, hogy megjegyzései helyesek, abban van, hogy *Potjev* basa vezérkari főnök tegnap elutazott a határra, csapatokat küldött Novibazárba és megerősítette a határhelyeket. A *Szaban* jelenti, hogy a szalónikii szerb konzul az ottani válnak ugyanoly nyilatkozatot tett a novibazári szandzsák ügyében, aminőt *Menadovics* szerb követ tett a portának. Egy másik információ szerint az úszkúbi szerb konzul is ugyanily nyilatkozatot tett és azokhoz bizonyos ígéreteket fűzött.

Bulgária is mellettünk van.

Szofia, március 22. A hivatalos *Vreme* kommentálja az osztrák magyar-szerb konfliktust és a következőket mondja: A bolgár közvélemény eddig keveset foglalkozott a konfliktussal, végül azonban fel kell vetni azt a kérdést, hogy mily magatartást fog Bulgária tanúsítani egy esetleges háboruval szemben? Az orosz sajtó az utóbbi időben annak a kívánságának adott kifejezést, hogy szeretné Bulgáriát Szerbia oldalán látni. Bulgária elfelejthetne minden rosszat, amit Szerbia részéről tapasztalt, talán még azokat a szerb kellemetlenkedéseket is, amiket Macedóniában elkövettek, de semmiesetre sem áldozhatja fel saját reális érdekeit és nem vonhatja magára egy másik államnak a gyűlöletét, csak hogy oly hiábavaló áldozatokat hozhasson, amelyek a nemzeti és állami érdekeket sérthetnék.

Varesanin tábornok Szerajevóban.

Szerajevó, március 21. *Varesanin* gyalogsági tábornok, a boszniai és hercegovinai országos kormány új főnöke délután 4 órakor külön vonattal ideérkezett. Fogadására megjelentek a pályaudvaron báró *Benkó* polgári adlátus, a polgári és katonai hátságok fejei, az összes tábornokok, a papság, a képviselőtestület, a hivatalnoki kar, az itteni helyőrség tisztí küldöttségei, valamint a városi testületek küldöttségei. A peronon az 54. gyalogezred diszszázada zászlóval és zenével, a pályaudvar előtti téren pedig egy fél ulánus század diszben állott fel. A pályaudvartól a városba vezető uton nagy közönség állott sorfalat. A katonai fogadtatás megtörténte után első sorban Mandics dr. alpolgármester a községtanács és Szerajevó város közönsége nevében szívből üdvözölte az új kormányfőnököt, mire ő excellenciáját a papság, a hivatalnoki kar és a testületek üdvözölték. Ő excellenciája azután a polgári adlátus, a tábornokok és a magas méltóságok kíséretében, a közönségtől élénken üdvözölve, a konakba hajtatott. Miközben a különvonat berobogott a pályaudvarba és a kocsimenet a konakba ért, az ugynevezett sárga bástyáról üdvövéseket adtak. Az összes középületeket és számos magánházat fellobogóztak. Holnap délelőn a tartomány főnök a hivatalnoki kar, a papság, testületek stb. s. b. küldöttségeit fogadja.

A MÁV. és a háboru.

A Máv igazgatósága jelenti: Katonai szállítások miatt fedett teherkocsikba rakandó teljes kocsirakományu polgári teheraru szállítványok folyó év márc. 22-től bezárólag márc. 25-ig bosznia-hercegovinai állami vasutak állomásaira fel nem vehetők. Már felvett és utban lévő ily áruk, melyek márc. 22-ig Boszna Bródba meg nem érkeznek, feladók rendelkezésére bocsájtandók. Élőkre, gyorsáruk és teherdarab árukra ezen korlátozás nem vonatkozik.

Belgrád háborus hangulata.

Belgrád, március 22. Szerbiában a hangulat nem vált kedvezőbbé. Határozottan hire jár, hogy az udvari különvonal, amely háboru kitörése esetén Peter királyt és családját az ország belsőjébe viszi, készen áll. Szerbia az utóbbi hetekben a bandák felfegyverzését is fokozott eréllyel látta el, mint ahogy az eddig köztudomásu volt. Mind e jelek kétségtelenül bizonyítják, hogy a döntés már nem soká késheik.

Belgrád, március 22. A lapok mai hirei, hogy az orosz és olasz kormány nem fognak csatlakozni az európai hatalmak oly elhatározó lépéséhez, mely Szerbiát felszólítaná a leszerelésre, a háborus kedvet újból fokozta. A skupcsina több képviselője kijelentette, hogy *Milovanovics* és *Pasic* miniszterek a leghatározottabban biztosították őket, hogy Oroszország semmiesetre sem fogja Ausztria-Magyarország ellen az utóbbi időben elfoglalt álláspontját elhagyni. Mindenféle a trónörökös arcképei láthatók, kit már mint jövődöbeli királyt ünnepelek.

A skupstina a dumához.

Belgrád, március 21. A szerb skupcsina tagjai a dumaképviselőknek ma a következő táviratot küldték:

Mint mindig, ugy most is, ezekben a nehéz és kritikus napokban, amidőn a Szerbiának és a szerb törzsnek existenciája veszélyeztetve van és amidőn az erő diadalmasodni akar a jog és erkölcs felett, tántoríthatlan bizalommal viseltetik Szerbia az orosz nép iránt. A szimpatianak kinyilvánítása és a határozott tiltakozás az erőszak ellen, amely újabb és újabb intézkedéseket tesz, hogy a szerb néptől még nagyobb áldozatokat csikarjon ki, ismeretes mindenütt, ahol szerbek laknak és mindenütt az orosz testvérnép s annak képviselői iránt való szimpátiával fogadják azt. Mint eddig, ugy ezentul is, abban a meggyőződésben marad most a szerb nép, hogy Oroszország átérzi a mi szenvedésünket és kétségbeesésünket és hogy a hatalmas szláv Oroszország nem fogja engedni, hogy az oly sokat sanyargott szerb nép felett önkényesen rendelkezzenek. Továbbra is azt fogjuk hinni, hogy a szerb nép nem lesz kiszolgáltatva az erősebb kegyelmének mindaddig, mig a nagy, hatalmas Oroszország törődik sorsával.

Milovanovics nyilatkozata.

Budapest, március 22. Az *Adaverul* belgrádi levelezője beszélgetést folytatott *Milovanovics* szerb külügyminiszterrel, aki őt a következő kijelentésre hatalmazta fel:

— Szerbia ma is a legutóbbi jegyzéké-

70,000 drb

cement tető cserép jutányos áron kapható, esetleg kis mennyiségben is

LUKÁCS VILMOS és TESTVÉRENEL
DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám. — Telefon 308. szám.

ben elfoglalt állásponton van. Tittoni közbenjárásával vagy Oroszország magatartásának megváltozásáról, amelyről a külföldi lapok olyan sokat irnak, itt semmit sem tudnak. Eddig sem Franciaország, sem Angolország nem intervenáltak.

György trónörökös izgatásai.

Belgrád, március 22. György trónörökös egy diákokból álló csapat-hoz ezen szavakat intezte:

Szerbia minden fegyverfogható polgárának talpra kell állania. Tisztán elszántságunkon és készenlétünkön mulik minden, hogy a veszedelmet elhárítsuk.

Zimony, március 22. Kastlerovics szociáldemokrata képviselő a skupstina legközelebbi ülésében meg fogja interpellálni a kormányt a Zvono című ifju-radikális lap ama hírére vonatkozólag, mely szerint György trónörökös egyik szolgáját olyan brutálisan megrugdalta, hogy a szolga ennek következtében szenvedett sérüléseibe behalt. Egy tegnap tartott népgyűlésen Kastlerovics azt mondta, hogy gyalázat volna még tovább is eltérni, hogy egy olyan éretlen fickó, mint a szerb trónörökös, nem a haretéren, hanem itt Belgrádban még tovább is a háboru hősnéinek szerepét játssza.

A bandák előnyomultak.

Serajevo, március 22. Ideérkezett jelentések szerint a kormány rendeletére több bandát egész a monarchia határáig tolták előre.

Szöknék a szerb katonák.

Szófia, március 22. Tegnap óta tömegesen érkeztek ide szerb munkások, akik között állítólag számos katonaszökevény van. A lapok szerint a határvidék tele van szerb katonaszökevényekkel.

A szerb követ elhagyja Bécset.

Berlin, március 22. Simics szerb követ minden előkészületet megtett most arra, hogy Bécset elhagyja.

Szerbia haditerve.

Szerbiából jövő újabb tudósítások jelentik:

Az esetleges háborunak a következő terv az alapja: A háboru hadászatiilag védelmi lesz; a hadsereg ütközet esetére kragujeváci, kruseváci és kraljevói hegy-háromszöget fogja védhelyül használni. Egy második ütközetet Nis mellett fog kiküzdeni.

A határok szó nélkül nem engedtetnek át. A Kraljevó melletti elsáncolt csapatok feladata lesz, hogy az ellenségnek a Drinán át való előnyomulását megakadályozza. Belgrádot valószínűleg csak felületes védelemben részesítik. Szemendriát erősen védik. A dunai vonal éles őrizet alá jut. Következtetik a Morava nyugati oldalán történt katonai intézkedésekből, hogy Szerbia Montegróval együtt akar a szandzsák felé operálni.

E hó elsője óta a szerb határőrség csapatait jelentékenyen megerősítették. A Duna és a Száva köré a VI. és XVIII. gyalogezredet, majd a VII., VIII., IX. gyalogezred egy részét központosították; a Drina mellékére IV., V. és XV. ezred egyes részeit dirigálják.

A hidászati csapatot Tsupriából Valjevóba vezényelték és ide jött Nisből egy

utás század is. Szemendriába 6 ágyut hoztak Kragujevácból e hó 7-én 20 várágyut szállítottak Valjevóba. Mladenovác és Svornik mellett erődítésekben dolgoznak. Sabácot Valjevóval hadisürgönyhálózatral kötötték össze.

A főhadvezetőség Tsupriában lesz. Oroszországból lovakat hozatnak és a kocsitulajdonosokat figyelmeztették, hogy a kocsikészletüket készenlétben tartsák arra az esetre, ha arra szükség volna.

Összeesküvés Péter király ellen.

Belgrád, március 22. Az a hír terjedt ma el Belgrádban, hogy több tiszt összeesküvést szőtt Péter szerb király ellen. Az összeesküvőknek az a szándékuk, hogy ha Péter király nem megy bele a háboruba, megfosztják trónjától és helyére György trónörökösöt ültetik, aki meg fogja indítani a háborut.

A belgrádi üzletek kirakataiban majd mindenütt ki van függesztve a trónörökös arcképe, mintha már is volna a király.

Bienert reméli a békét.

Bécs, március 22. Az osztrák képviselőház, a Reichsrath mai ülésén egy képviselő interpellált a szerb konfliktus ügyében. Bienert báró miniszterelnök a következő választ adta:

— A szerb jegyzéket nemcsak mi, hanem más állam se tartja kielégítőnek. A jegyzékre adandó válasszal még várunk, mert a nagyhatalmak közbeléptek s a közbelépés sikerrel kecsegtet.

Az albánok zavarognak.

Szalóniki, március 22. Albániában az albán bandák megkezdték a zavargásokat. Az albánok mozgóódásának okát a szerbek izgatásában találják.

Tragikus névnap a csendőrkaszárnyában

Lövődöző csendőrhadapród.

Meg'ölte a barátját és önmagát

Tragikus eset történt csütörtök éjjel a főváros bősziroményi-uti csendőrkaszárnyában. A véres esetről, amelyet egész mostanáig sikerült eltitkolni, fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A bősziroményi-uti csendőrlaktanyában csütörtök este Sándor napját ülték a tiszték. Éjfél tájban, amikor már a jókedv tetőpontra hágott, Gábor Péter csendőrhadapród székéről felállva, bizonytalan mozdulatokkal elkezdte mulató bajtársainak mutogatni vadonutaj browning revolverét.

Gábor úgy látszik megfélekedett arról, hogy előzőleg a fegyvert megtöltötte és lecsattantotta a ravaszt. Erre hatalmas dörrenés következett és a hadapród rémülten látta, hogy legjobb barátja, Dezső Sándor halotthalványan lebukik a székéről. Gábor e szörnyű látvány hatása alatt — mielőtt környezete megakadályozhatta volna — mellbe lötte magát.

A laktanyából nyomban a mentőkért telefonáltak, akik nemsokára megérkezve, a két fiatal embert beszállították a Rókus-kórházba, ahol az orvosok egy sikeres ope-

rációval eltávolították a mellkasba furódott golyókat. Az orvosok remélik, hogy az operáció következtében életben marad mindkét fiatal ember. Gábor Péter a hős Gábor Áron székely ágyúöntőnek és szabadságharczosnak az unokája.

FLIRT.

*

Unalmas, halálosan unalmas vasárnap délelőtt, amikor a harangok oly hátborzongató szomorúsággal konganak elmentem a zenede koncertjére. Ezekről a koncertekről eddig csak annyit tudtam, hogy fehér ruhába öltöztetett leánykák és az első hosszú nadrágukat élvező fiúcskák játszanak ott szédítő gorsasággal koncertdarabokat. Ezek a koncert-darabok viszont olyanok, mint az első szerelem, mert minden növendéknek át kell ezeken esniük. De vasárnap fényes tapasztalatokkal gazdagodtam. Megismertem a zenedének a koncert-termében egy tökéletesen szervezett leányklubot, amelyben élesre vasalt nadrágos gyerekek is vannak — ezek a *kültagok*. A leányklub hetenként egyszer a zenede koncert-termében tartja az üléseit. A tárgysorozata mindig ugyanaz: a *tracesolás*. Ez a tracesolás pedig folyton és a kislányokat csodásan hidegen tudja hagyni a pódiumon kifüggesztett következő tábla:

Előadás alatt
csöndet kérünk!

Mihelyt beléptem a terembe és láttam ezeket az üde, édes leányokat, rögtön elhatároztam, hogy belépek a leányklubba. Leültem egy kis lány mögé, akinek a hófehér bluzánál csak az arca volt — pirosabb. És a kislány tracesolni kezdett. Megrágalmazott engem valamivel. Megrágalmazott azzal, hogy, amiért én az ablaka előtt sétáltam — szerelmes vagyok ő belé.

— Bizony — tette hozzá nevetve — maga szeret engem és szereti az erkély-jeleneteket. Pedig — mondta nevetve, villogtatva hősziroményi harapós fogsorát — a Romeósi — nagyon ósdi.

— Biztosítom kislány, hogy téved — feleltem. Én nem vagyok magába szerelmes. Én egy szöke csoda-asszonyt szeretek, akinek magával szemben az a nagy előnye is megvan, hogy neki — férje van.

A kis lány, mind a ti. enőt évének összes ártatlanságával tekintett rám.

— No és az semmi — mondta egy kicsit furcsán, hogy maga keservesen panaszkodott rám, hogy én egy más fiuval — egy színésszel, flirtelek.

Most meg nekem kellett sorakoztatnom az összes ártatlanságom, hogy visszatekinthessek erre a kis szöke lányra.

— Magácska megint téved — mondtam. Ez csakugyan komikus. Nekem igazán nem fáj az, hogy maga egy színésszel flirtel. Egyébként, ha szabad kérdeznem, hát hogyan — flirtel?

— Nohát nem olyan komoly a dolog. Annyi az egész, hogy ő néha, ha látom, rámnéz, én pedig visszanezék.

— És a tekinteteik találkoznak?

Gyapjuszövetek

árait a kedvező aralakulása folytán március 1-től kezdődőleg az árak 10%-kal leszállítottam.

Weisz Adolf

:: posztó kereskedő ::
Debrecen, Rössuth-u. 1.
Szigoruan szabott árak. . .

— Ig
— É
— A
— É
— E

aki olyan
az is fáj.

— D
nekem né
az egész

— H
— E

mondható
dál...

— I
— E

egész köz
hogy má

csán. És
gácska s

hogy mit
mégsem

magácska
zást és h

tavaszi es
ból, meg

színész e
mondani)

ebből a v

A k
nézett rá

kurzust a
És

mert val
csán néz

Én is el

A v

KÖ

A
előkészít

holnap o

igen fon

városi ta

hid kibő

A
tudvalev

lés, mely

karékpén

vaslatot

holnap t

ság elé.

Má

kibővíté

tetlenül

állnak s

zonyára

vágóhid

Tá

a közm

kell má

—

Vasár

football

gyűlte

megvál

pitány

Kiss I

György

Való

— Igen.
— És szoktak beszélgetni?
— Azt nem.
— És — és hogyan nézik egymást?
— Egészen közömbösen. És magának, aki oly annyira szereti a hideget adni, már az is fáj.

— De újra biztosítom magácskát, hogy nekem nem fáj. Egyébként, ha csak ennyi az egész flirt, akkor ez nem flirt.

— Hát mi a flirt?

— Ez egy kicsit fogas kérdés. Biz isten mondhatom, hogy zavarba hoz. Hát, például...

— No nagyon érdekel, folytassa.

— Hát például, ha majd nem néznek egész közömbösen egymásra, hanem valahogy másképen. Tudja, ugy valahogy, furcsán. És ha majd csevegnek néha és magácska sokat fog majd gondolkozni azon hogy mit beszéltek és ha majd belátja, hogy mégsem olyan ósdi a Rómeó-sdi és ha majd magácska Juliázással viszonzza a Rómeó-zást és ha majd a nagymamája egy szép tavaszi este, amikor jönnek haza a színházból, megjegyzi, hogy jó színész, nagyszerű színész ez a... (és itt majd egy nevet fog mondani), de már épp ideje, hogy elmenjen ebből a városból, — akkor magácska flirtelt.

A kis leány erre valahogy másképen nézett rám. Ugy valahogy furcsán. A diszkurzust abbahagytuk.

És a kis lány elment a koncertről és, mert valahogy másképen, ugy valahogy furcsán nézett rám, azt hitte, hogy — flirtelt. Én is elmentem és én nem hittem semmit.

Lais.

A városi takarékpénztár.

Közbághid és kulturpalota.

A pénteken tartandó városi közgyűlés előkészítésére a jog- és pénzügyi bizottság holnap délután ülést tart. Az ülésen három igen fontos tárgy kerül szőnyegre, mint a városi takarékpénztár felállítása, a közbághid kibővítése és a kulturpalota létesítése.

A városi takarékpénztár felállítását tudvalevőleg már elhatározta volt a közgyűlés, mely utasította a tanácsot, hogy a takarékpénztár felállítására vonatkozólag javaslatot dolgozzék ki. A javaslatot a tanács holnap terjeszti a jog- és pénzügyi bizottság elé.

Másik igen fontos tárgy a közbághid kibővítése. A vágóhid kibővítése elkerülhetetlenül szükséges, a tervek már készen is állnak s a jogügyi bizottság mai ülésén bizonyára egyhangulag állást fog foglalni a vágóhid kibővítése mellett.

Tárgya lesz még a bizottság ülésének a közművelődési ház ügye, amelyben szintén kell már lépéseket tenni a városnak.

SPORT.

— **A football-csapat megalakítása.** Vasárnap délután meglakult a D. T. E. football csapata. A játékosok nagy számmal gyűltek össze a nagyerdei sporttéren, hogy megválasszák a szakosztály tisztikarát. Kapitány lett Fülöp Miklós, helyettes kapitány Kiss Béla, jegyző-pénztáros, ifj. Magoss György. E szerencsés választás a football

sport legagilisebb híveit juttatta szerephez, kik mindent el fognak követni, hogy ez a világszerte elterjedt sportág végre nálunk is létjogosultságot nyerjen. A kapitány személye garanciát nyújt, hogy fezelem és játékok tekintetében a csapat kitűnőt fog produkálni s munkájában bizonyára hatalmas segítséget fog nyerni a trainernek megválasztott Markovits Jenőben.

LEGUJABB.

A monarchia még vár e hét végéig.

Lapzártakor táviratozza fővárosi tudósítónk:

A monarchia a hatalmak intervenciójára hajlandónak mutatkozik arra, hogy a béke érdekeiben még egy utolsó kísérletet tegyen. Ebből a célból egy a monarchia összes kívánságait magában foglaló jegyzéket intéz a külügyminiszterium a szerb kormányhoz és a jegyzékben foglaltak teljesítésére végső határidőül egy hetet tűz ki. E kívánságokat a monarchia négy pontba foglalta össze s ezek a következők:

1. Nyilatkozatot adjon a szerb kormány, hogy az összes terület nagybővítési törekvéseiről lemond.

2. Leszerelést kíván a monarchia minden vonalon.

3. Nyilatkozatot adjon a szerb kormány arra vonatkozólag is, hogy ezt a leszerelést semmi, a szerb nemzet részéről jövő normális nyomás által sem engedi félbeszakítani.

4. Végül a monarchia a békés kibontakozás feltételül kitűzi azt is, hogy kívánságait e hét végéig föltétlenül teljesítse a szerb kormány, mert ellenesetben a háború elkerülhetetlen lesz.

A békés kibontakozást különben az összes nagyhatalmak támogatják, élükön Olaszországgal, amelynek békés szándékai rendkívül sokat jelentek a szerbek előtt is, akik, — ha így az olasz támogatástól elesnek — teljesen egyedül fognak maradni örületes aspirációikkal és a nagy hatalmaktól csak rosszalást és közönyt várhatnak.

Színház és Művészet.

Műsor.

Kedden, 23-án Drótnélküli táviró, bohózat. Ujdonság. A) bérlet.

Szerdán, 24-én Drótnélküli táviró, bohózat. C) Bérlet.

Csütörtökön, 25-én délután Domi, az amerikai majom, bohózat. Dunai Arpád fellépte. Gyermekek előadása.

Csütörtökön, 25-én este Erdészleány, operette B) bérlet.

Pénteken, 26-án, Erdészleány operette. C) bérlet.

Szombaton, 27-én Remény, dráma. A) bérlet.

Vasárnap 28-án délután Két pisztoly népszínmű.

Vasárnap, 28-án este Erdészleány, operette.

A rezervisták. Ez a kissé megkopott, de még ma is élvezhető, kacagtató bohózat került vasárnap és hétfőn este színpadra a debreceni színpadon elég jó előadásban Pom-

pás alakítást nyújtott Rózsa Lili, Gerő Ida, Huzella Irén, Gyöngvi Izsó, Krasznay és Ligeti. Jók voltak Nádor és Ferenczy is. A darab kiállítása azonban nagyon szánalmas volt.

HIREK.

— **Minisztertanács Kossuthnál.** Budapestről táviratozó tudósítónk: Ma délután Kossuth lakásán minisztertanács volt. A minisztertanácsban Wekerle Sándor miniszterelnök tájékoztatta a kormányt a helyzetről.

— **A debreczeni reformátusok Kálvin emlékéért.** Erőss Lajos, a tiszántúli református egyházkerület püspöke a következő szövegű meghívókat küldte szét: Három évvel ezelőtt mozgalom indult meg Debreczenben arra nézve, hogy Debreczenben, mely a múltban a magyar kálvinizmusnak legerősebb védbástyája volt s melyet tradíciói nemcsak a tiszántúli reformátusoknak, hanem sok tekintetben az összes magyarországi reformátusoknak is középpontjává avattak: a magyar kálvinizmusnak valami látható emlék létesíttessék. A mozgalom megindító Kálvin születésének négyszázados évfordulóját kívánják megragadni arra, hogy az eszme megvalósuljon. Szűkebb körű előkészítő bizottság alakult f. évi január hó 24-én, mely egy bizottság alakítását készítette elő. Felkérem tehát Cimedet, hogy a nagybizottságnak f. évi március hó 28-án délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tartandó *alukó gyűlésén* megjelenni és hathatós munkájával közreműködni sziveskedjék arra nézve, hogy az újabb kor szokása szerint mi magyar kálvinisták látható emlékművel is kifejezzük őseink hagyományaihoz való törhetetlen ragaszkodásukat! Debreczen, 1909 márczius 13. Erőss Lajos, püspök.

— **A nyugdíjellenőrző bizottság ülése.** A város nyugdíjellenőrző bizottsága holnap délelőtt 11 órakor a városháza kis termében ülést tart.

— **Oláh Károly szabadságon.** Oláh Károly kulturtanácsnok, aki hetek óta betegeskedik, 1 hónapi szabadságra ment. A beteg tanácsnok ez időt Pöstyénben fogja eltölteni. Távolléte alatt a közművelődési osztály ügyeit részben Vecsey Imre főjegyző, részben dr. Tóth Emil intézik.

— **A zenede matinéja.** A zenede negyedik matinéja vasárnap délelőtt folyt le nagy érdeklődő közönség jelenlétében. Az a fokozatos szép haladás, melyet e hangversenyek szereplőinél láthatunk, a kifogástalan klasszikus interpretációk a legszebb fokmérő a zenedei tanítás sikerének. Brück Gyula egyik kitűnő tanítványától Kövendy Dénestől olyan művészi, tehetséges játékot hallottunk, Beethoven háromtételű C moll sonátáját adta elő, hogy valósággal meglepte a hallgatóságot. Szabó Ilonka és Székely Mici precíz, szép, színes előadással játszották Brück egyik darabját. Hartstein Klára szép készséggel, Ormós Iona finom technikával, Pálffy Irén, Erzsébet, Piroksa fegyelmzett összjátékukkal, Györfy Margit és Gonda Eszti gondos felfogással tündek ki. Kányássy Ilona, Losonezy Irma, Balogh Juliska, Vass Jolán, Horváth Elenóra, Szabó Etelka, Faller Anna, Sziklay Ernő, Füredi László valamennyien zűgő tapsokat érdemeltek ki szép játékukért. Magyarai Béla is megmutatta, hogy épp oly mestere lesz a klasszikus daraboknak, akárcsak a bűbajos magyar nótáknak.

— **A debreceni lakáskérdés.** A magyar mérnök és építész-egylet debreceni osztálya f. hó 25-én csütörtökön este 6 és

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövetek

legolcsóbb bevásárlási forrása — WEISZ ADOLF DEBRECZEN, Kossuth-u. 1. Ujdonságok naponta érkeznek. Legszolidabb szabott árak

fél óraker a Royalban nyilvános felolvasást rendez, mely alkalommal Pavlovits Károly a kiváló debreceni műépítész, a „Debreceni lakáskérdés”-ről fog értekezni. Tekintettel a tárgy aktuális voltára, a felolvasás élénk érdeklődésre tarthat számot. A felolvasás alapján legközelebb nyilvános vita-este lesz, s így remélhető, hogy ezen, városunkra nézve égető kérdésben rövid időn belül gyakorlati eredmények lesznek elérhetőek. A felolvasáson az egyesület vendégeket szívesen lát.

— **A ketté választott minisztérium.** Fővárosi tudósítónk táviratozza. Arra a híresztelésre, hogy a kereskedelemügyi minisztériumot ketté választják ipar- és kereskedelemügyi és vasutügyi minisztériumokra, a félhivatalos Magyar Tudósító ma kijelenti, hogy a híresztelés nem felel meg a valóságnak.

— **Morelli Gusztáv meghalt.** Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy Morelli Gusztáv az európai híró grafikus ma 62 éves korában a fővárosban meghalt. Halála nagy részvétet keltett.

— **A szabad-iskolában** holnap, kedden, délután 6 órától 7 óráig az ipartestület dísztermében dr. Széll László akadémiai tanár a tápszerek hamisításáról tart előadást. A vezetőség mindenkit szívesen lát.

— **Katona-affér Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Ma egy Töcsék nevű katonát az utcán megállított egy ulánus tiszt és erős szavak kíséretében figyelmeztette, hogy nincs rendben a ruházata. A katona visszafelelt, mire a tiszt a katona fejére vágott. Az incidensre nagy tömeg gyűlt össze, mely élénken tüntetett a tiszt ellen. Már-már veszélyessé vált a tiszt helyzete, mikor egy másik tiszt kiszabadította a tömeg gyűrűjéből. A közkatonát lefogták és a kaszányába kísérték.

— **Protestáns estély.** Az eddigi protestáns estélyek közül magasan kiemelkedik az, amelyet e hó 28-ikán, vasárnap délután öt óraker rendez a theologus ifjúság. Az estélynek a főjelentőséget Cseregy Antal mezőtúri ref. lelkipásztor személyisége adja, aki a hittanszaki önképző társulat vezetői óhajának és felkérésének engedve, most újra Debrecenbe jön. Az estély műsora egyébként is vonzó. Nagy érdeklődésre tarthat számot. Pávay Boriska urleány énekes-szólója, kinek sokoldalú tehetségét már több ízben élvezte és csodálta Debrecen művelt közönsége. Az ő énekével párhuzamban áll Tariska Béla hittanhallgató hegedűjátéka. Ezekon kívül lesz két szavalt. Sz. Szabó István, Szabolcska Mihály csendes dalai közül ad elő néhányat. Németh Károly egy páratlan melodramát, (Goethe Faustjából a legszebb részt: Faust első jelenetbeli monológját szavalja el zongora, harmonium és énekkar kíséret mellett. A műsora a kántus éneke nyitja meg és Sárközi Lajos szénior zárószava s közének rekeszti be. Az estélyre a meghívókat holnap küldi szét a rendezőség, melyeknek kézbesítése után jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Belépő díj: számozott ülőhely 50 fillér, állóhely 20 fillér.

— **Tolvaj segédjegyző.** Berettyóújfaluról táviratozzák, hogy Erdőhegyi István ottani segédjegyző négyszáz korona ellopása után megszökött a községből. A csendőrség megindította a nyomozást a tolvaj segédjegyző elfogatása érdekében és az esetről az összes rendőrhatalóságokat értesítette.

— **Kutba fult asszony.** Hajduböszörményből jelentti tudósítónk: Vasárnap este Cseh Sándorné, Farkas Sára hajduböszörményi asszony a kutba ugrott és beletult. Az öngyilkosságot késő este követte el, ami-

kor négy leánygyermeké már aludt. Hétfőn reggel találtak csak rá, de az asszony természetesen már akkor halott volt. Nem tudni, hogy az öngyilkost mi vitte arra, hogy meghaljon. A debreceni ügyészség, melynek táviratilag tett jelentést a hajduböszörményi csendőrség, megadta az engedélyt az öngyilkos eltemetésére.

— **Előadás a Leányegyesületben** Még mindenkinek emlékezetében van az a magas színvonalú előadás, amely január végén volt a Leányegyesületben Glöcklich Vilma beszélt akkor a modern leány hivatásáról. Ez a fiatal egyesület most megint előadásra készül. Ismét komoly témáról lesz szó, az élet legszomorubb oldalára fog világot vetni egy kiváló szakember. Most vesszük az értesítést, hogy e hó 28-án, vasárnap Dr. Rosty Mihály szolnoki kir. ügyész az Országos Gyermekvédő Liga jásznapkunszolnokmegyei bizottságának főtitkára fog beszélni a „Gonosztevők világáról”. Aki tudja, mily szerepe van a társadalmi életben a bűnnek és átérzi, hogy a bűn ellen való küzdelemben kijut része a nőnek, örömmel fogja hallani a fiatal egyesület e komoly törekvését. Az előadás iránt annál nagyobb az érdeklődés, mert Rostynak az a híre, hogy kitűnő szónok. Éveken át volt Budapest legelőkelőbb védőügyvéde, mint kriminalista annyira feltűnt, hogy az ügyészi karba neveztek ki és így a gonosztevők világát minden oldalról ismeri és teljes tárgyilagossággal tudja megítélni. Az előadás a Royal szálló nagytermében lesz f. hó 28-án vasárnap délután 5 óraker. Belépő díj 1 kor. Kapható Fenyő Sándor és fia főpiacon levő üzletében.

— **Házasságkötések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következők kötöttek házasságot: Délezeg Juliánna Kurdi Ferencel, Fülös Rebeka—Stodler Gusztávval, Weinberger Ida—Bermann Gyulával, Gombos Eszter—Kádár Jánossal, Mándy Matild Janka—Szathmáry Antallal, Rácz Mária—Gombos Gergelyvel.

— **Merénylét az erdőben.** Szabó József hadházi koldos ma feljelentést tett az ügyészségen, hogy őt Bartha Bálint halápi lakos két izben agyon akarta löni, szerencsésére azonban a lövések egyszer sem találtak. Az esetet úgy adta elő, hogy vasárnap előtt legeltetés közben észrevette, hogy Bartha Bálint 13 éves Imre nevű fia egy fát kiakart vágni az erdőben. Ő — hogy ezt megakadályozza — elvette a fiutól a baltát, mire az sirva atyjához sietett, aki fiával együtt visszatérve fegyverrel kezében, követelte tőle vissza a baltát. Bartha Kálmán azonban — bár visszakarta a baltát — alig haremínclépésről fegyvert fogott rá és kétszer reá lött. A feljelentés alapján Bartha ellen megindították az eljárást szándékos emberölés büntetésének kísérete miatt.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt hét folyamán az állami anyakönyvvezető előtt házassági kihirdetés végett bejelentkezett: Weisz Szeréna izr. Weisz Sándor izr. bádoggossal.

— **Betörések Hajdumegyében.** Sipos Andor hadházi lakos tanýáján a múlt héten ismeretlen tettesek behatoltak az éléskamrába és onnan mintegy 130 korona értékű szalonnát, zsirt és husneműt elloptak. A tetteseknek ezideig még nem sikerült nyomába jutni. — Győri Ferenc kabai váltóőr őrizetére bízott állomási trafikot a múlt héten feltörve találták. A dobozokból mintegy harminc korona értékű cigaretta hiányzott. A tetteseket Banyó Sándort, S. Szabó Sándort és Molnár Antalt a csendőrség letartóztatta.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Deák József ref. munkás, Struczuj Miklósné

róm. kath. 85 éves, Markovics Jolán izr. 24 napos Juhos Erzsébet ref. 16 hónapos, Montlika Andrásné róm. kath. 84 éves, Kecskeméthy József ref. 8 hónapos, Varga Imre ref. napszamos 46 éves, Saitler Antal róm. kath. 72 éves.

Kirakatainak megtekintését kéri Halmai Sámuel

— **Szent János sör** felülmul minden külföldi sört és jó emésztést és átvágyat csinál, a Salvatornál izletesebb. Összes helyiségeimben kitűnő villásreggeli. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan, Royal szálloda tulajdonosa.

— **Elkészültek a tavaszi keztyű** ujdonságok Schön Sandor keztyű, kötőzár és orvosi műszertárában Debreczen, Piac utca 12. Sienczinger ház.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

Női divatárak.

;; Külön szőnyegosztály. ;;

Orizási választék!

GYÜMÖLCSFÁK

kiváló szép dus gyökérzettel, 2—3 éves koronával, minden talajban biztosan megerednek

Almafák 16 legjobb faj, — Körtefák 12 legjobb faj. — Szilvafák boszniai berzenei. Cseresznyefák — Meggyfák — Birsalma magastörzsű, 1 darab 1.60—2.— koronáig. Kajszinbarackfák — Öszibarackfák — Magastörzsű pöszméte.

ÁRAK: I. rendű kiválóan erősek, darabja 1.20 fillér. 10 drb 11 kor. 100 drb 100 korona.

II. rendű gyengébb, de egészséges, szép koronával, darabja 1 kor. 10 drb. 9 kor. 100 drb. 80 korona.

Rózsák 2 éves, nemesítés, edzett, erős koronával, 10 drb. 18 korona.

Kontek Góza

kereskedelmi kertészetében.

Minták megtekinthetők

a Kossuth-utcai üzletben.

Körutamból hazafekezve ismét megkezdem működésem, ez utamon bővitve ismeretem, a legújabb modern szabászat, izléses kivitelben bármily irányban, szolid árak mellett, úgy, hogy bárki is nagy megtakarítást érhet el ez által szép forma és jó munka tekintetében. Kérem ezért részemre továbbra is a szives pártfogást és megrendelést mielőbb, hogy a már eddig is nagyszámu rendelésnek eleget tehessek.

Antal Vincze,

férfi szabó és szabászi oktató üzletv.

Május hólg Kazinczy-utca 12. sz.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

2 benzín motor cséplőgép teljes garnitúra igen olcsó árban eladó. Az egyik 4 lóerejű, a másik 6 lóerejű. Értekezhetni Farkas Imrénéél Hajduböszörmény, Temető utca.

Kóser vendéglős kerestetik fürdő helyre. Cím a kiadóhivatalban.

Pliszerozás, gouverirozás, mindennemű lera kott szoknyák készülnek Iklódy Jánosné gouverirozó intézetében Csapó-u. 63.

Hat szobás lakás Egyház-tér 13 sz. alatt továbbá 2 butorozott szoba kiadó.

Ügyes varrónők azonnali belépéssel felvételtnek Vanger Sándor Batthyányi-u. 1. Ugyanott tanuló lányok.

Magán-detektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Eladó földbirtok. Debreczen határában a városhoz 5 kilométer távolságban az Ujföldön a Monostori úti utfélen 75 hold föld parcelláz a, avagy egészben azonnal eladó. Értekezhetni József kir. h. utca 22 szám alatt.

Főlvágott száraz bükfa 1 mm. 1 frt 20 kr. Darvas Miksa fűszerüzletében Teleki-u. ca. Telefon 294.

CZIGARETTAZÓK!
 16 hüvely nikotin mentes
 Riz. kop. 08 / Riz. 14
 Tuzi 10 / Paratka 14
 Délibáb 12 / Arany 20
 "Sztori" különlegesség 16 kr.
 Kapható HARMATHY szivarüzletben
 különlegességek főraktárában
 Debreczen Fűvészker. u. 14

Figyelem!
 Valódi szegedi édes nemes és rózsapaprika különlegességeimet ajánlom a melyen tisztelt házasszenyok, vendéglősök és hentes urak figyelmébe. Eladás postacsomagoként és nagy mennyiségben is. Ugyanott olcsó bevásárlási forrás mindennemű fűszerárakban. Tessék bizalommal próbarendelést csinálni.
Lindenfeld J. Jenő
 fűszer és gyarmatár nagykereskedésében
 Rózsater 2. Pénzügyi palota.

Tisztelettel értesitem a pászkafogyazói közönséget, hogy
pászkasütőházam
 József kir. herceg-u. 62. sz. alatt van és tisztán kezelt mindenféle minőségben és lehetőleg jutányos árban kapható.
 Becses pártfogást kér
Feldman B.

Pavlovits és Szilágyi
 műépítész és építő mesterek építési vállalat
 Debreczen, Piac-u. 42. (Lamprecht-palota.)
 Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel Épületek felépítése szakszerű kivitelben Lakásberendezések tervezése. Tetők és épületek örökösítése. Ingatlanok becalése és műszaki ügyekben tanácsok. - Telefon 657.

Legbiztosabb szépitőszor a
Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása osodás!
 Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szor szepő, májfoltok, pattanások és az arcobőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1-kor. hozzá való "Fáy" szappan 1 korona.
Illatszerek minden illatban
 1-2-3 koronás üvegje.
 Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere cikkeknek és hasonaszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferenoz
 gyógyszerésznél
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 "Arany szarva" gyógyszerár.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Kerékpározók figyelmébe.
 Értesitem a kerékpáros urakat, hogy a tavaszi szezonra már megérkeztek a legjobb gyártmányu **Helical Premier**
Alfa kerékpárok.
 Nagy javító műhelyemben elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, u. m javítást, nikkelezést, zománcozást. Bőnyös és szolid kiszolgálás.
GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára
 Debreczen, Piac-u. 56. a vármegyeháza mellett.

Hatóságilag engedélyezett
végeladás
 az Ernyőgyárban.
 Az üzlet teljes felosztása miatt mélyen leszállított áruk
MERKLER SOMA,
 DEBRECZEN, Piac-utca 28. szám.

Kinél rendeztessük be lakásunkba villanyvilágítást?
Földvári L.
 első debreczeni elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalatánál
Kossuth-utca 1. sz.
 Telefon 168. szám.
Költségvetések díjtalanul.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy az **özv. Szedlák Józsefné urnó férfi szabó üzletét megvettem** és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg a legújabb divatu hazai és külföldi szövetekkel rendeztem be, melyekből a legdivatosabb és legjobb kivitelben szigoruan szabott szolid áron készitek: **angol utczaí, szalon, sport, magyar és diszmagyar öltönyöket, papi egyenruhákat és lövegeket, szolgál egyenruhákat** és minden e szakmához tartozó dolgokat.
 Ugy az itthon, mint hosszabb ideig tartó külföldi tanulmányutamon szerzett bő tapasztalataim arra a reményre jogosítanak, hogy a nagyérdemű uri közönség igényeit e téren minden tekintetben kielégíthetem.
 A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok
 kiváló tisztelettel
Szabó László.

A közelgő
iszr. husvétli ünnepekre
 üveg és porcellán edényeket és mindenféle evőeszközöket ajánl
Blattner József
 Debreczen, Csapó-utca 1.
 Képkerekezéseket és üvegezési munkákat a legszebb kivitelben és jutányosan eszközöl.

Hidegviz gyógyintézet megnyitása.
 A nagyevdön levő városi fürdőben a hidegvizgyógyintézet **f. évi április hó 1-én** megkezdli a múlt évi áruk mellett működését.
 Debreczen, 1909. évi márczius hó 18-án.
A városi tanács.

Csödtömög eladási hirdetmény.
 Közadós Hajdu József volt debreczeni kereskedő csödügyében, alulírt tömegmondnok közhírré teszi, hogy a csöd leltár 1-1192 t. sz. a. összeírott férfi és női divat áruk, melyeknek beszerzési ára 29123 K 43 fill., továbbá a csöd leltár 1995-2013 t. sz. a. összeírott bolti berendezé melyeknek beszerzési ára 1807 kor. 50 fillér, a csödválasztmány határozata alapján egy tömegben zárt ajánlati verseny útján fognak eladatni.
 A csödleltár és az áruaktár közben jöttömel a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.
 Az ajánlat az árukra és bolti felszerelések e külön vagy együttesen megtehető.
 Ajánlat tevök tartoznak ajánlataikat zárt borítékban valamint bánatpénz fejében az árukra nézve 1457 koronát a bolti felszerelésre 94 koronát legkésőbb **folyó évi márczius hó 29-ik napjának déli 12 órájáig** nekem átadni s az eladási feltételek egy példányát sajátkezüleg aláírni.
 A csödválasztmány az ajánlatok felett a **folyó évi márczius hó 29-ik napján délután** tartandó ülésében fog határozni.
 Vevő köteles a vételi árat 48 óra alatt kifizetni s az árukat és berendezést tölem átvenni.
Balogh Zsigmond
 mint közadós Hajdu József tömegmondnoka,
 Debreczen vásártér 4 sz.

1309/1 1-2 old.
Viepesutobol

**Nagyon szép barna és fekete fél és egész czipők érkeztek
és mesés olcsón árusíttatnak**

G I Ü C K E D E
czipő üzletében

Debreczen, Piacz- és Kossuth-utca sarkán. Kistemplommal szemben. Telefon 602. szám.

Szives tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy a tavaszi szezon be-
áltával mindenféle

anyag és festék

árukkal üzletemet ujjonnan berendeztem és azokat a **legolcsóbb árban** becsajtom a fogyasztó közönség részére.

Festők, mázolók

és a szakmába vágó iparosok külön árkedvezményben részesülnek.

Áraim versenyképesek bármely más céggel, az árunak jó minőségéért szavatolok. Szives pártfogást kér

Blumberger Gyula

festék kereskedő

Hatvan-u. 13.

Telefon 621.

Prelovszky András

uri szabó üzlete- és egyenruházati intézete
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Megérkeztek a tavaszi öltöny- és felöltő szövet különlegességek, melyeket a

legelegánsabban

készítik el.

Készítik egyszersmint alkalmi-, salon-, smoking-, fraköltönyök és lovagló britses nadrág különlegességeket.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piacz-u., a főpostával szemben

az 1909. évi tavaszi idény újdonságai

Princesruhák, felöltők, costümök, Ottománselyem paletok matinék, blousok, aljak, pongyolák és leány costümök óriási választékban megérkeztek.

Árjegyzék kivonat:

Női felöltő elegáns szín és formában	frt 6.-	Leány felöltők színes angol hosszú	frt 5.-
Női Costüm angol kelme színes	„ 10.-	Leány gallér csuklyával	„ 2.50
Női utazó köpeny, hosszú	„ 8.-	Leány gallér csuklyával pepita „	3.75
Női selyem blousok divalszineken	„ 5.-	Leány costüm sötét színben	„ 12.-
Női angol alj színes legújabb forma	„ 3.25	Leány costüm angol kelme	„ 12.50
Női csipke blous finom kivitel	„ 6.-	Leány blousok Matisz legújabb	„ 6.-

Külön mérték osztály. Szolid olcsó árak. Előzékeny pontos kiszolgálás.

Értesítés. A Monoszierly és Kozmik Pesti nagy cég

csődtömegből vett áruk megérkeztek u. m. sima és blouse selymek, costüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek és minden itt fel nem sorolt cikkek olcsó szabott árak mellett kaphatók

Ifj. Klein Ignácznál

Piacz-utca, Kistemplommal szemben.

Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.